

Ilustrirani **Slovenec**

Cefo V Tedenska priloga »Slovenca« (št. 269) z dne 24. XI. 1929 Štev. 47

V. Lavrenčič: Jesen v mariborski okolici

Spodaj:

Osmi obletnica fašističnega pohoda na Rim

Italijani so izredno zavzeti za parade, teatraliko in sploh zunanji »flanc«. Fašizem se tega dobro zaveda in skrbi za vse te stvari v najboljše meri, tako da je začelo to predsedati že celo samim Italijanom. Največjo parado prirede vselej za obletnico fašističnega pohoda na Rim (31. okt. 1922). Spodnja slika nam kaže letošnjo proslavo, ki je dosegla svoj višek v Rimu. 80.000 uniformiranih fašistov se je zbralo tega dne na Piazza Venezia in vno- vič priseglo zvestobo svojemu poglavarju Mussoliniju.

Otvoritev novega bolgarskega sobranja

(parlamenta). Lansko leto je bolgarski parlament pogorel in ob tej priliki je bila zlasti sejna dvorana popolnoma uničena. Lotili so se takoj popraviljanja in ga znatno prezidali in povečali. Pred kratkim je bila nova stavba dovršena in slovesno otvorjena. Naša slika nam kaže bolgar. kralja Borisa (X) pri pregledu častne čete, ki je bila ob tej priliki postavljena pred prenovljeno zgradbo.

Andree Tardieu,

novi francoski ministrski predsednik, ki je sestavil vlado, naslanjajočo se na desnico. Tardieu je zavzemal odlično vlogo na pariški mirovni konferenci in je krepko podpiral jugoslovanske zahteve; tudi nam Slovincem je šel prav izrečno na roko.

Spodaj: Po prestanku verskih bojev v Mehiki

ki so divjali toliko let in zahtevali toliko mučeniških žrtev, je poslal papež mehiškim katoličanom v znak svojega posebnega priznanja in naklonjenosti dragoceno relikvijo, ki jo je izročil nuncij L. Ruiz y Flores mehiškemu nadškofu Pascalu Diazu.

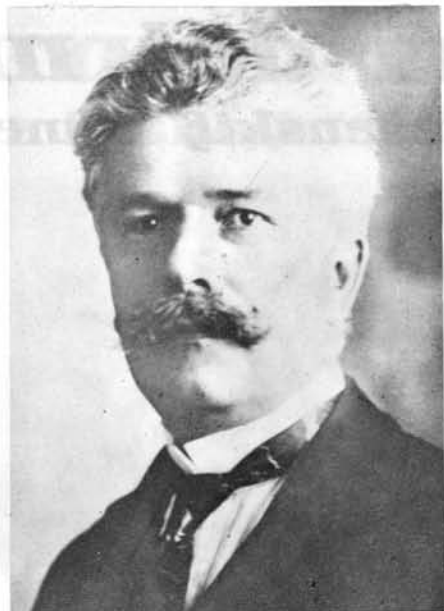
Spodaj na levi: **Arno Holz**

eden najizrazitejših predstavitev nemškega naturalizma, ki je pred kratkim umrl, star 66 let.

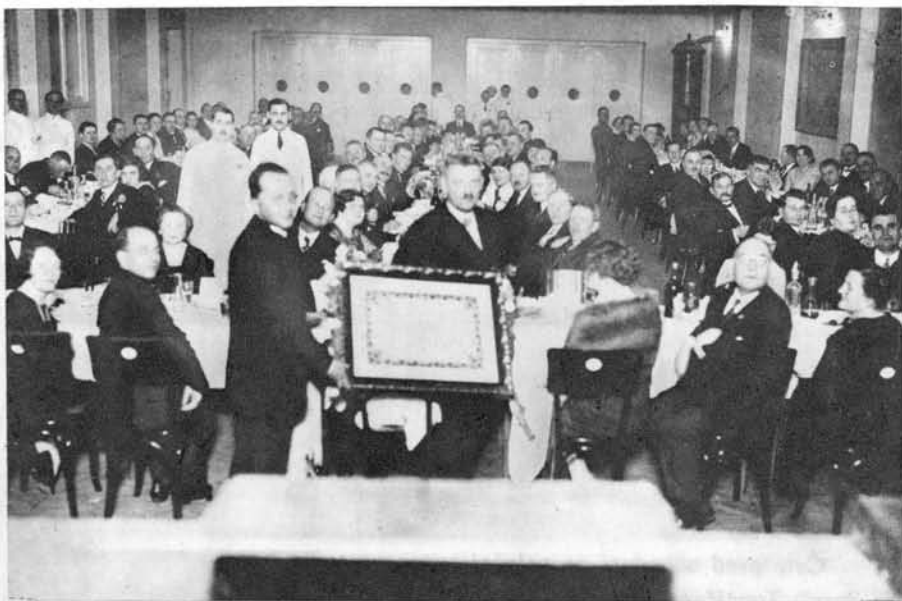
Na desni: **Polstoletnico električne žarnice** so na zanimiv način proslavili na domu njenega izumitelja Edisona (X). Mili-jarder Ford je dal za to priliko zgraditi poseben vlak, kakršne so uporabljali l. 1860., in na dan slovesnosti so se pripeljale z njim sivolasemu iznajditelju čestitat najodličnejše osebnosti s samim drž. predsednikom na čelu.

Žika Lazić,

dolgoletni načelnik oddelka za javno varnost v notranjem ministrstvu in nato pomočnik notranjega ministra, sedaj ban vardarske banovine.

Slovo češkoslovaškega poslanika Šebe iz Belgrada

Češkoslovaški poslanik na našem dvoru, Jan Šeba, je bil pri zadnjih volitvah izvoljen za poslanca narodno-socialistične stranke. Glede na to se je poslovil od diplomatske karijere in se posvetil politiki. Dne 12. oktobra je po večletnem službovanju zapustil našo prestolnico, kjer si je pridobil toliko iskrenih simpatij. Slika nam kaže poslovilni večer, ki mu ga je priredila češkoslovaška kolonija v Belgradu.

Katoličani v Belgradu

Zaradi dotoka Slovencev in Hrvatov v Belgrad jako narašča tamošnja katoliška kolonija, ki se je po prevratu že več kot potrojila. Vedno važnejše je zato tudi vprašanje katol. dušnega pastirstva, ki je dolgo časa razpolagalo le s kapelico v bivšem avstrij. poslaništvu. Zadnja leta se je pa pokrenilo vprašanje zidave več cerkvá in prvo so blagoslovili preteklo nedeljo v predmestju Čukarica. Posvečena je sv. Cirilu in Metodu.

Spodaj:

Golobnjak za vojne golobe-pismo-
noše, ki so ga postavili nedavno v
Petrovaradinu.

Vojni golob-pismo-
noša »čiča«,
star 17 let, ki je sodeloval še v sve-
tovni vojni in se izkazal tudi pri le-
tošnjih velikih jesenskih manevrih.
Slika nam ga kaže v »vojni opremi«.

Tri dni med našo armado

Z jesenskih manevrov ljubljanske in škofjeloške garnizije

Čete pred odhodom na položaj
Na desni: Topničarski opazovalec na Golem hribu.
Spodaj na desni: Topništvo hiti v svoje pozicije

Kolesarski bataljon čaka povelj
Na levi: Vojaki pri menaži ob taboriščem ognju.
Spodaj na levi: Oddelek pešcev in strojnic pred napadom

Gorsko topništvo v bojni poziciji

Naš poročevalec med častniki.

Štab topničarskih častnikov pri zajtrku, zadaj telefonska postaja

Na levi:
Baterija poljskih topov v bojnem razporedu.

Spodaj:
Radijska postaja, ki je stala v zvezi z aeroplani, po vajah pa oddaja la vojakom koncerte naše postaje.

Spodaj na levi:
Vojni aeroplan pri opazovanju.

Vojaška izobrazba moštva se zaključuje vsako jesen z velikimi vojaškimi manevri, ki jih priredi po več dni vsa garnizija, včasih pa tudi po več garnizij skupaj. Taki veliki vojaški manevri so se vršili pri nas letos med celjsko in mariborsko garnizijo okrog Slovenjgradca ter med ljubljansko in škofjeloško garnizijo v Polhograjskih dolomitih med Ljubljano, Vrhniko in Škofjo Loko. Te vaje so bile zamišljene tako, da brani zapadna armada planinski kompleks med železniško progo Ljubljana—Kranj do razvodja Gradašče, a vzhodna armada skuša potisniti sovražnika z njegovih dobro utrjenih pozicij. Nima zmisla popisovati podrobnosti poteka operacij, omenimo le to, da so se manevri končali z bravuroznim zavzetjem težko dostopne Grmade po vzhodni armadi. Sodelovale so pri vajah vse vrste orožja in tehniških sredstev od aeroplanov do radija.

Pokazale so te vaje dvojno: visoko kakovost naše vojske v strokovnem pogledu in zdravega duha, ki vlada v naši armadi. Moštvo in častniki stoje na višini svojih nalog. Prvi so izborni izvežbani, dobro utrjeni, da zmorejo vse težave in napore, ki so združeni z resničnim vojnim življenjem, ter dobro opremljeni, častniki pa stoje strokovno na višku današnje vojne znanosti. To se ni pokazalo le pri vodstvu vseh operacij, temveč tudi pri izbornih uspešnih sodelovanjih najrazličnejših modernih tehniških sredstev. Letalci so dobivali n. pr. med letom najrazličnejša povelja in so visoko iz zraka dirigirali topovski ogenj v skritih gozdnih goščavah.

Enako razveseljiv je tudi duh, ki preveva našo vojsko. Prav more oceniti tega duha le oni, ki je kdaj služil v bivši avstrijski armadi, ker le ta more primerjati. Kdor se spominja razmerja, ki je vladalo med avstrijskim častnikom in vojakom, in pogleda to razmerje danes, bo šele mogel prav ceniti ogromno razliko, ki korenini v vsem notranjem ustroju obeh armad. V Avstriji je bila ogromna večina častnikov prežeta s prepričanjem, da so vsaj polbogovi, a moštvo komaj kaj več kot živina, zato seveda tudi ni bilo niti najmanjših vezi in sožitja med obojimi. Pri nas pa živi častnik od zore do mraka sredi svojih vojakov, deli z njimi vse dobro in vse slabo, kar potem tudi nehote ustvarja nekako medsebojno tovarištvo.

Res je, da vojaška služba ni in ne more biti slična kakim počitnicam in da je zlasti za razvajenega mladeniča precej trda, toda kdor je služil kdaj v avstrijski vojašnici in potem v naši, bo šele uvidel, koliko smo pridobili po prevratu tudi na tem polju, ne glede na to, da je v naši vojski skrajšana vojaška služba ravno za polovico. Najhujše je to, da po nekaterih pokrajinah še ni vsem zahtevam odgovarjajočih vojašnic, kar je popolnoma razumljivo, a tudi v tem pogledu se obrača od leta do leta na bolje.

To pa drži: kdor je imel kdaj priliko dobiti le nekoliko natančnejši vpogled v vse razmere v naši vojski in te primerjati z bivšimi avstrijskimi, bo gledal v našo armado z največjim zaupanjem in zadovoljstvom. Ona nam je trdno jamstvo, da se vsa stremeljenja sovražnih nam sosedov razbijejo ob njenih neprodornih vrstah.

Na desni:

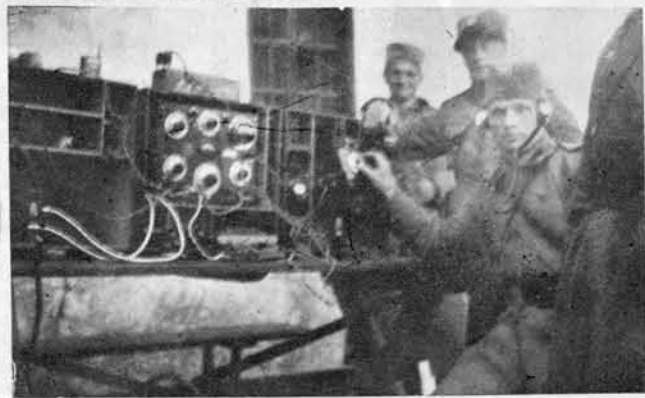
Pogled na čete pred revijo po končanih manevrih.

Spodaj:

Komandant, g. diviz. general S. Tripković, pri reviji čet.

Spodaj na desni:

Granata pri eksploziji

Pod afriškim solncem

Mnogo najslavnejših popotnikov je že preiskovalo ta črni del sveta in nešteto knjig je bilo napisanih o njem, vendar so tu še ogromni neraziskani predeli, ki čakajo najrazličnejših učenjakov. Saj pa tudi vsebuje ta del sveta izredne zanimivosti. Le pomislimo na Egipt, zibelko človeške kulture, na neizmerne peščene puščave Sahare, na neprodirne pragozde osrednje Afrike z njih bujnim rastlinstvom in bogatim živalstvom, na Južno Afriko z njenimi diamantnimi polji, na pestro množico narodov, ki prebivajo na tej vroči solnčni zemlji itd. Nič ni tedaj čudnega, če še vedno radi segamo po knjigah, ki nam popisujejo Afriko, saj nam nudi vsaka kaj novega in zanimivega. V zadnjem času sta izšli pri Herderjevem založništvu v Freiburgu (Nemčija) zopet dve, ki ju bo bral vsakdo z največjim užitek in iz katerih so po večini posnete tudi naše današnje slike. Prva je potopis znanega svetovnega potnika, opata benediktinskega samostana v Solnogradu, Petra Klotza, z naslovom »Od Nila do Kapa« (Vom Nil zum Kap), ki popisuje svojo pot iz Aleksandrije po Egiptu in Rdečem morju, ob vsej Vzhodni Afriki do Kapstadta na skrajnem jugu. Še zanimivejša pa je druga, ki jo je napisal misijonar Jos. Frässle z naslovom »Moji zamorci iz pragozda« (Meine Urwaldneger) in ki velezanimivo popisuje svoje dolgoletne doživljanje v osrednji Afriki, zlasti ob reki Kongu. Iz nje dobimo izredno nazorno sliko življenja in običajev zamorcev najnižje kulturne stopnje.

Skratka; kogarkoli zanimajo tuje dežele in tuja ljudstva, bo prebral obe knjigi z največjim užitek

Pogled na evropsko farmo sredi Afrike.

Na desni: Zamorski poglavar iz Vzhodne Afrike z vsemi okraski svojega dostojanstva.

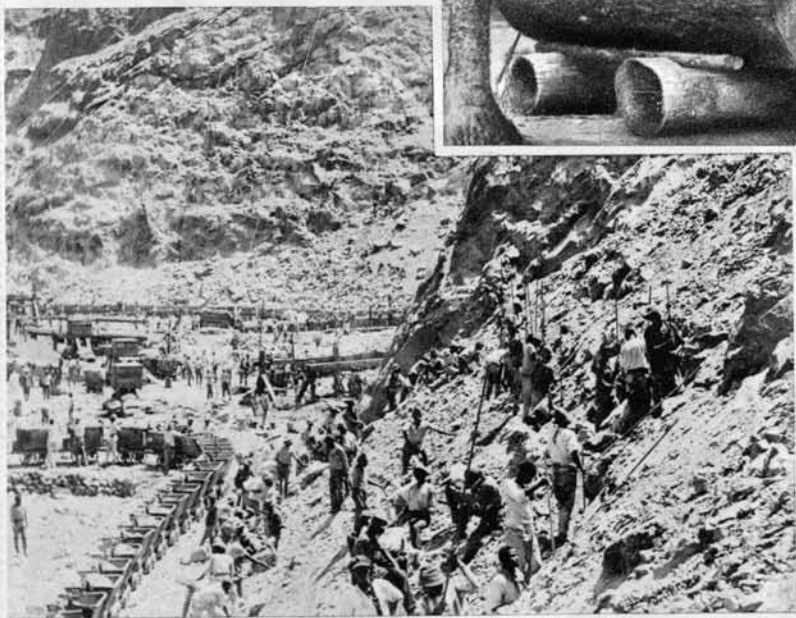
Spodaj: »Boben« (votel hlod), s kakršnimi vzdržujejo zamorci nekak brezžičen brzovav med posameznimi naselbinami.

Na levi: Pogled na diamantno polje v Južni Afriki; diamante iščejo med kamenjem.

Spodaj: Zamorska frizerka.

Spodaj na levi: Zamorska vas v osrednji Afriki.

Kanonik Fr. Moravec,
stolni župnik v Mariboru, ki je obhajal letos petindvajsetletnico svojega župnikovanja. Jubilant je ena najbolj priljubljenih osebnosti v Mariboru.

Udeleženske gospodinjstvenega tečaja v Valtji vasi pri Novem mestu, ki se je vršil pred kratkim pod vodstvom tamošnje učiteljice V. Kulovčeve.

Na levi:

Skupina slov. rudarjev, zaposlenih v Limburgu na Holandskem (J. Smrke, F. Pesker, A. Hrvatič, M. Poglajen, M. Razoršek, A. Stepih in rodbina Kugler).

Na levi:

Anton Lobnik,
posestnik in gostilničar v Orehovi vasi pri Mariboru, ena izmed najkrepkejših slovenskih in katoliških korenin na naši severni meji; mož se je že pred vojno odlikoval v trdem boju proti štajerijanstvu.

Veliki nasadi hrena na vrtnariji g. Györfija v Murski Soboti.

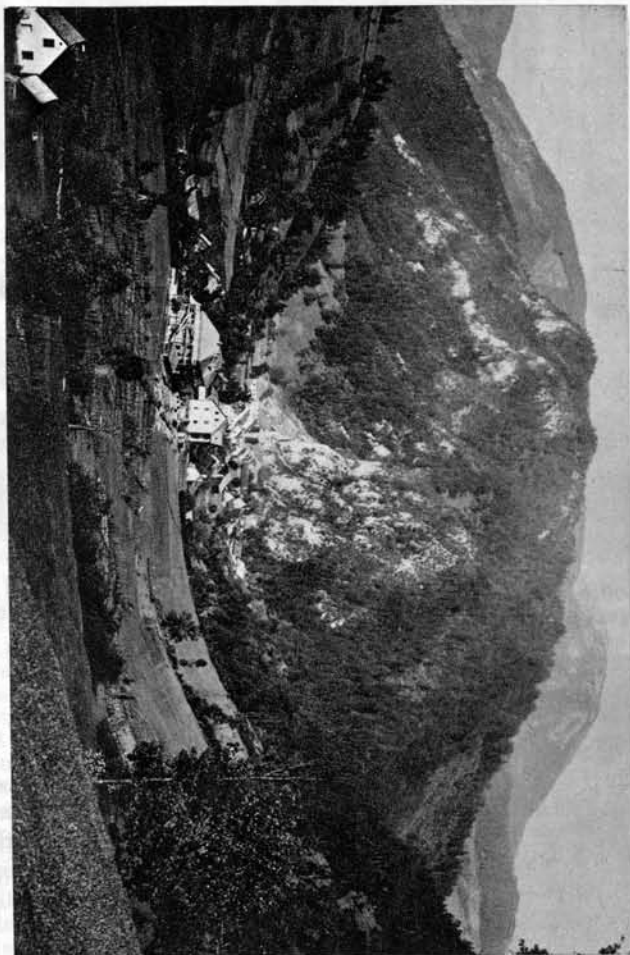

Na levi:

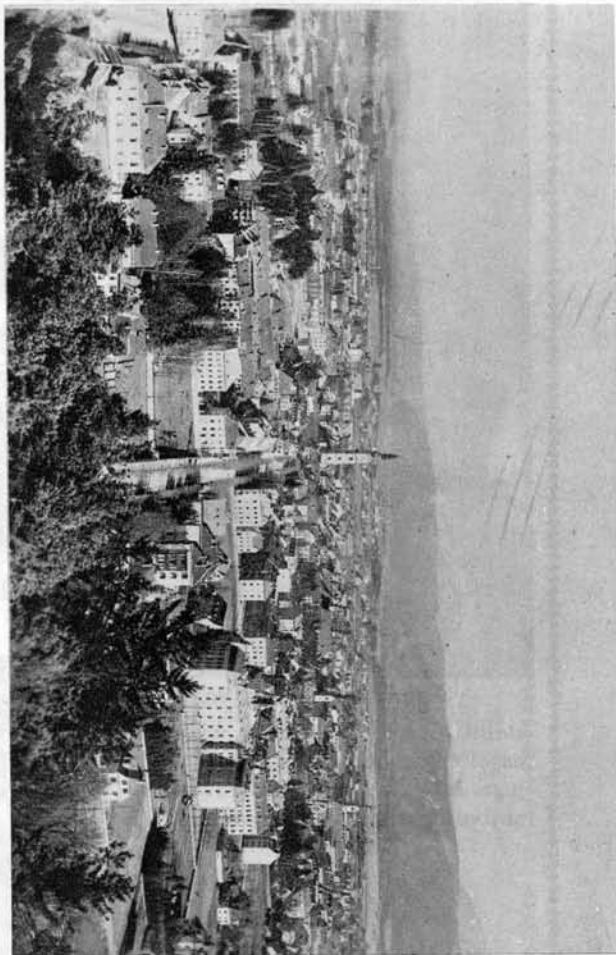
Pogled na vzorno urejen sadonosnik ob času obiranja, last res naprednega kmetovalca g. A. Rajherja (X) v okolici Rogaške Slatine. Lastnik upravlja svoje sadje nadvse vzorno, ga pridno čisti in škropi, zato mu je pa letos tudi rodilo sadeže (okoli pet vagonov), da jih je občudovala vsa okolica. (Foto Pelikan.)

Slike k zemljevidu slovenskega ozemlja

Vas, občina in župnija Črna, okraj Dravograd.

Mesto Celovec

Sergej Minclov:

Car Berendej.

(Povest iz sibirskega pragozda.)

XVIII. POGLAVJE.

— Kakšna noč nas je doletela! — je ušlo Vedeneju Saviču, ko si je z robcem brisal lice. — Četudi sto let čakam, ne bom je pozabil! Nocoj res nesreča ne počiva!

— Kmalu bo vsega konec! — je odgovorila Grunja. — Kmalu pridemo do splava!

— Kak konec! — je vzdihnil Vedenej Savič. — Najbrž nas bodo še zasledovali!

Grunja se je nasmehnila: — Ne, samo, če bi ptice zajahali, bi nas lahko dohiteli!

— Kako to?

— Nimajo nobenega drugega splava ali čolna! In samo kakih petdeset verst odtod je do konca stepe: naprej pa teče Jenisej skozi ožine. Tako strme bregove ima, da noben konj, da, nobena divja koza ne more steči ob vodi!

Sli so zopet natovorili svoja bremena in šli naprej. Šli so pol ure ali še več, a otoku ni hotelo biti konca. Grunja je obstala.

— Kako pa to? — je spregovorila. — Davno bi že morali biti ob reki.

Ugibala je in gledala naokrog, a ničesar ni bilo videti: zemlja z nebom vred je bila kakor s sajami zasuta. Stopili so še malo naprej in se zopet ustavili.

— Zašli smo! — je reklo dekle. — Mahnili smo jo najbrž vzdolž otoka, namesto da bi bili šli kar počez. Počakati moramo svitanja, splav je tu nekje blizu!

Zopet so se usedli. Obhajale so jih težke slutnje: — kaj, če so nas že pogrešili? — ali ne dirjajo že po naših sledovih? Samo Grunja je bila mirna in molče viha konce svoje rute.

Slednjič je noč začela bledeti, nebesa so bila kakor večkrat oprano nebo nad posteljo. Desno od beguncev, kakor gost dim, je visela dolga proga megle. Grunja je pokazala v to stran.

— To je reka! — je dejala: — tja moramo iti! Čim so se jeli spuščati navzdol z otoka, sta priletela nenadno Polkan in Kučumka: jezika sta jima visela skoro do tal in mukoma sta dihala, — letela sta menda na vso moč. Vesela sta bila, da sta našla gospodarje, in jela skakati okrog njih. Fanta sta tudi bila vesela: človek se bolje počuti, če ima pse pri sebi.

Naravnost po produ so prišli begunci do brega. Postal je že popolnoma svetlo, vse naokrog se je lahko razločilo, a nad reko se je še vedno zibala gosta megla; le spodaj na bregu se je prikazal ozek vodni rob.

— Splav je višje, tam, v tisti vrbini! — je rekla Grunja. — Pripeljem ga rajši sem, namesto da bi tja vlekli vreče: to bo hitreje!

Vedenej Savič in Nilka sta ostala poleg vreč, dočim sta stekla Grigorij in Grunja proti gaju.

Vedenej Savič se je ozrl nazaj: tam se je zvijala kamenita struga in svetlikala v daljavi, onstran struge se je širila ravna in gola stepa. Sicer pa ničesar ni bilo videti: ne Vabilinove pristave in nobenega človeka.

Grunja in Grigorij sta se skrila med topol.

— No, menda smo se res srečno izmazali? — je pomislil poslovodja.

A čim je to pomislil, ga je že Nilka sunkoma potegnili za rokav!

— Glejte no, Vedenej Savič! — mu je plašno ušlo.

Ta se je ozrl proti stepi: razločil je sredi nje pet jahačev. Nenadno so se prikazali in kakor vihar leteli proti vrbini, a so menda zapazili stražo poleg vreč in takoj tja okrenili konje.

(Dalje prihodnjič.)